

ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ЯК ОБ'ЄКТ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Жахалов Євгеній

Харківський торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

Науковий керівник

Савченко І. Г., к.держ.упр., доцент

Реалізація змін у системі державного управління, що спирається на сучасні доктрини сталого розвитку, економіки знань, людиноцентричного підходу, передбачає поглиблення досліджень науки «державне управління». Забезпечення дієвого, ефективного управління потребує розуміння основних способів забезпечення впливу суб'єктів державної влади на відповідні об'єкти. У зазначеному сенсі виокремлюється необхідність дослідження можливостей держави реалізовувати власні функції у сфері формування людського капіталу, пошук нового підходу до державної політики розвитку людського капіталу, в межах якого уряд діятиме як ефективний інвестор, що забезпечує здатність держави до адаптації та розвитку в умовах постіндустріалізації. Кінцевою метою політики сталого розвитку людського капіталу повинна стати соціальна стійкість, як необхідний елемент економічного розвитку, де активну участь братиме держава, власники людського капіталу та його основні «орендарі» (бізнес) [1].

Суб'єктну підсистему державного регулювання формування і розвитку людського капіталу утворює сукупність органів регулювання та організацій. Вони є дуже різноманітні, проте всіх їх можна систематизувати за рівнем регулювання. За названою ознакою можна виділити три рівні суб'єктів. Перший (вищий) рівень – це органи державного управління, які забезпечують державне регулювання формування і розвитку людського капіталу; другий (середній) рівень – органи місцевого самоврядування; третій (низовий) рівень – громадські організації, спеціалізовані у різних сферах (освіти, культури, міграції, праці та зайнятості, охорони здоров'я, екологічної безпеки, соціального захисту та соціального забезпечення тощо) організації, установи. Об'єктами державного регулювання формування і розвитку людського капіталу є: господарюючі суб'єкти, населення, соціальні групи, інституції, соціально-економічні процеси (суперечності ринків освітніх послуг і праці, попит і пропозиція робочої сили, безробіття; забезпечення відповідних умов життєдіяльності населення та ін.); галузі економіки і соціальної сфери; суспільні відносини (наприклад, між працівником і роботодавцем).

Державне регулювання створює умови для діяльності суб'єктів та об'єктів управління в напрямі, який є бажаним для держави і за яким відбуватиметься розвиток системи управління в цілому. Державне управління слід розглядати як певний вид діяльності органів держави, що має владний характер і передбачає насамперед організуючий і розпорядчий вплив на об'єкти управління шляхом використання певних повноважень. Державне регулювання, на відміну від державного управління, застосовується не тільки в межах

виконавчої влади і передбачає не тільки вплив на об'єкти управління, а й вплив на суспільне середовище цих об'єктів.

Регіональну інноваційну політику визначають як складову державної інноваційної політики, логічне продовження науково-технічної політики на регіональний вимір, спрямовану на впровадження центральними та регіональними органами державної влади, а також іншими державними організаціями та їх регіональними структурними підрозділами комплексу скоординованих заходів щодо ініціалізації та інтенсифікації інноваційних процесів у регіональній економіці шляхом використання інноваційного потенціалу регіону, підсилення його залученням науково-технологічного потенціалу країни, а також запровадження комплексу економічних, організаційних, науково-технічних та інших заходів для досягнення сталого розвитку регіону інноваційного характеру [2].

На низових рівнях (за винятком індивідуально-групового) управлінський вплив передбачає повне охоплення управлінським інструментарієм із застосуванням функцій, методів, принципів, управлінських рішень. На індивідуальному рівні – це самоуправління, самоменеджмент, самоорганізація. На сімейному рівні – це управління родиною, ведення домашнього господарства, родинна самозайнятість. На мікрорівні управління РЛР стосується організацій, і його здійснюють власники (бізнесмени, підприємці та утримувачі акцій, які шукають ідеї, проектують компанії, створюють, розвивають, продають або ліквідують їх) та менеджери (наймані керівники, які цілеспрямовано впливають на окремих виконавців і колектив у цілому в межах своїх повноважень для досягнення визначених цілей і забезпечення позитивних результатів функціонування системи) [3].

У найбільш загальному вигляді «регулювання РЛР» можна визначити, як застосування суб'єктами регулювання методів і засобів впливу на людські ресурси з метою залучення їх до соціально-економічної діяльності, створення середовища, в якому люди можуть повністю реалізувати свій потенціал, вести продуктивне, творче життя відповідно до їх потреб та інтересів. Воно є системним явищем і має внутрішню структуру. Елементами структури системи регулювання РЛР є три підсистеми: суб'єкти регулювання РЛР; об'єкти регулювання РЛР; механізми регулювання РЛР. Кожна з підсистем має свій зміст і свою внутрішню структуру. Суб'єктну підсистему утворює сукупність органів регулювання та організацій.

Література

1. Антикризове управління національною економікою : монографія / І. Малий, І. Радіонова, Л. Ємельяненко та ін. / за заг. ред. І. Малого. Київ: КНЕУ, 2017. 368 с.
2. Гусєв В.О. Державна інноваційна політика як засіб розвитку національної економіки. Київ : НАДУ, 2007. 60 с.
3. Сардак С. Е. Управлінсько-регуляторні аспекти розвитку людських ресурсів в умовах глобалізації : монографія. Дніпропетровськ : ДНУ, 2012. 460 с.